

чава, формира приблизително аналогични черти в характера на съответните народи, затова главен проблем на народностната характерология е не само да се разкрият тези черти, но и да се определи степента на развитието и съчетаването помежду им. Даже нещо повече - определен брой черти на характер, еднакви за дадени народи, в една и съща степен развити, ако са в различно съчетание помежду си, придават своеобразен облик на всеки отделен народ. Структурата дава облик и на степента на развитие, тя усилва или отслабва изявата на една или няколко характерологични черти.³⁷

Отнесено към българските цигани това означава, че обяснението на тяхната характерология трябва да се съобразява с редица условия, фактори и причини. По-точно, с онова, което идва от "прагласа" на техните предци от индийския период на тяхното съществуване, което те са напластили трайно в себе си по време на вековните пътувания по друмищата на света и заселването си в различни страни, региони, и континенти на нашата планета, включително и онова ново, което те възприемат от нашето съвремие и впитат здраво в своя характер и начин на живот. Казано по-образно, в етнокултурната "банка" на циганите у нас трябва да се търси не само собствено-циганския капитал, но и "чуждите" ценностно-нормативни "авоари", които тя е приела на съхранение в себе си и дори е превърнала в нарастваща част на собствения си капитал. И не само това. Следва да се изясни как изконно ромското и иноетничното в тази "банка" са се съчетали, в какви "комбинации" се намират помежду си, как се модифицират темпорално, координационно и субординационно, в съответствие или в разрыв с промените в душевния мир на онзи етнос (народност или нация), сред който живее съответната група или групи роми.

Във връзка с това следва изрично да се отбележи, че за характерологията на циганите особено важна роля играе обстоятелството, че техните митарствания по друмищата на света, сблъсъкът им с различни етноси, с техните култури, традиции, обичаи, нрави, привички и т. н. са ги направили

³⁷ Ст. Минчева, Тр. Трифонов. Народопсихологически щрихи на българина. С., 1990, с. 289-290.